

Balassagyarmati Törvényszék

27.P.20.581/2023/18.szám

A Balassagyarmati Törvényszék dr. Farkas György Tamás (1027 Budapest, Bajvívó utca 1. fe. 2.) ügyvéd által képviselt Felperes1 (Cím1) felperesnek – Alperes1 (Cím2) alperes ellen bűncselekménnyel okozott kár, sérelemdíj megfizetése iránt indított perében – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Kötelezi a törvényszék az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000.- (kettőszázezer) Ft sérelemdíjat és annak 2020. június 5. napjától a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig 36.000.- (harminchatezer) Ft eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig 12.000.- (tizenkettőezer) Ft eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára.

Felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezéssel lehet élni, melyet előterjesztése esetén a Balassagyarmati Törvényszéken kell elektronikus úton benyújtani a Fővárosi Ítéltáblához címzetten.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a Fővárosi Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező.

Indokolás

[1] A Balassagyarmati Járásbíróság a határozat. szám alatti ítéletével Alperes1 vádlottat bűnösnek mondta ki becsületsértés vétségében, ezért őt 50 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A vádlottat testi sértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. A járásbíróság által megállapított tényállás szerint 2020. június 4-én 16 óra 30 perc körüli időpontban a település Felső majorban található ipari telephelyen a testvéri, de haragos viszonyban lévő Alperes1 vádlott és Felperes1 magánvádló egy zsalu állványrendszer elszállítása miatt szóváltásba keveredtek, amikor is egymás szidalmazása során a vádlott leköpte a magánvádlót, mely köpés a magánvádló felső testét elérte. A szóváltás közben a vádlott egy járműszelvényen elhelyezett állványrendszert rögzítő spanifereket elkezdte kioldani, majd azok egyikének dobása során a spanifer fém része véletlenül eltalálta a magánvádló bal kezének kisujját. A vádlott tagadta mindkét terhére rótt bűncselekmény elkövetését, vallomásaiban azt állította, hogy köpött egyet oldalra a földre, de egyáltalán nem célozta meg a testvérét Felperes1 magánvádlót, a köpés nem érthette őt el. A testi sértés elkövetését is tagadta. Ezzel szemben a felperes magánvádló az eljárás során következetesen állította, hogy a vádlott őt egyértelműen

szándékosan köpte le, amely el is érte őt. Határozottan állította, hogy Alperes¹ őt egyértelműen leköpte. A magánvádló a vádbeli napon telefonjával videófelvételt készített. A videófelvételen az kétséget kizáróan látható, illetve hallható, hogy köpött a vádlott, azonban az a mozdulat, ami a vád tárgyát képezi, nem látható. Pont akkor kitakarásban volt a vádlott, a köpés egyértelműen hallatszik, ezért volt jelentősége a tanúk, tanú, tanú¹ és tanú² vallomásainak, akik a helyszínen jelen voltak, kiszálltak a vitatott tulajdonjogú zsáltrendszer szállító járműből és a cselekmény közvetlen közelében tartózkodtak. Ők a tárgyaláson egyértelműen a magánvádló vallomását támasztották alá, hogy igenis a vádlott a magánvádlóra célzott, rá irányuló, és őt eltaláló köpést indított, nem pedig földre köpés történt. A bíróság a tényállásban ezért nem szerepeltette, mert nem is volt jelentősége annak, hogy melyik testrészén, pontosan a fején, nyakán vagy vállán találta -e el a köpés a sértettet. Az, hogy a vállát vagy melyik részét, ennek jogi relevanciája nem volt, annak van jelentősége – a tanúvallomások pedig e körben a magánvádló nyilatkozatát támasztották alá – hogy igenis ez emberre célzott, emberre irányuló köpés volt, aminek nem kellett, hogy feltétlenül nyoma maradjon a szemüvegen. A vádlott állítása szerint ezek a tanúk azért nem szavahihetőek, mert függőségi viszonyban, munkakapcsolatban álltak a magánvádlóval. Ezzel szemben a bíróság álláspontja szerint a tanúk szavahihetőek, tanú alkalmi munkakapcsolatban állt csak korábban a magánvádlóval, akitől saját munkáihoz eszközöket bérelt. alperesi tanú tekintetében – aki a vádlott élettársa – a bíróság azt állapította meg, hogy a hozzátartozói viszonyra figyelemmel tőle elfogulatlan vallomás nem volt várható, három másik tanú állította azt, amit ő nem látott. E tanú ugyanis azt állította (egyezően élettársásával), hogy az csak a földre köpött. Nyilvánvalóan nem várható el egy élettárstól, hogy terhelő vallomást tegyen közeli hozzátartozójára, tehát az ő vallomását a bíróság ily módon nem fogadta el hitelt érdemlő bizonyítékként. Megállapította, hogy a vádlott terhére megállapított cselekmény becsületsértés vétsége, egyértelmű a bírói gyakorlat szerint, ha valakit leköpnék, az más megalázását jelenti, és ez tettelesen történt. Súlyosító körülményként értékelte, hogy azt hozzátartozó sérelmére, közeli hozzátartozó sérelmére valósította meg. A videófelvételen is egyértelműen látszik (és hallatszik), hogy a vádlott öntörvényű, agresszív személyiség, saját igazával szemben ellentmondást nem tűr.

[2] A magánvádló, a vádlott és a védő által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró Balassagyarmati Törvényszék a Bf. szám alatti ítéletével a járásbíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottat megrovásban részesítette, a pénzbüntetésre vonatkozó rendelkezéseket mellőzte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. A törvényszék a felülbírálat során megállapította, hogy a járásbíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésével és helyes mérlegelésével az indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett, és indokát adta annak is, hogy a vádlott érveit a cselekmény elkövetésének tagadása tekintetében miért vetette el. Annak is kimerítő indokát adta a járásbíróság, hogy miért nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy melyik testrészén, pontosan hol találta el a köpés a sértettet. Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében alapvetően feltárt ugyan minden olyan körülményt, amely a büntetés kiszabására hatással volt, azonban a feltárt bűnösségi tényezőket nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Túlzottan nagy nyomatékkel vette figyelembe a vádlott terhére eső súlyosító körülményeket, amely a büntetés céljain túlmutató, eltúlzott joghátrány kiszabásához vezetett. Figyelembe véve a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség alacsonyabb fokát és a cselekmény tárgyi súlyát is, a törvényszék álláspontja szerint a büntetési célok büntetés kiszabása nélkül is elérhetők, ezért a vádlottat megrovásban részesítette.

[3] A felperes a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított pererről szóló 2020. évi LXX. törvény (Gypt.) alapján előterjesztett keresetében 800.000.-Ft sérelemdíj és annak 2020. június 5. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest, kérte továbbá az alperes perköltségben marasztalását. Keresetét a

Ptk. 2:42. §, 2:43. § d) pont, 2:45. § (1) bekezdés és 2:52. § előírásaira alapította. Sérelemdíj iránti igénye körében előadta, hogy őt a bátyja, jelen per alperese megalázó és durván sértő módon, mások előtt egy telephelyen, munkavégzés közben leköpte. A büntető ítéletben foglaltak eleve megalapozzák a felperes sérelemdíj szerinti igényét, figyelembevée, hogy az alperes cselekedete, mely szerint szidalmazta és leköpte munkatársak előtt a felperest, aki ráadásul közeli hozzátartozója is az alperesnek, súlyosan és mélyen megalázta a felperest olyan személyek előtt, akikkel a felperes munkakapcsolatban áll. A felperes többször, több személytől hallotta már vissza ezeket a sajnálatos eseményeket, mely minden alkalommal súlyosan megalázza őt. A leköpés és ennek híre okán a felperes olyan színben tűnik fel, mint akivel mindent meg lehet tenni, meg lehet alázni, és egyfajta alávaló, megvetendő személy lenne. A felperes becsülete, emberi méltósága ezért a sajnálatos esemény óta is folyamatosan sérül. A felperes leköpése kétséget kizáróan egy olyan, társadalmi megítélés hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, megalázó tetteges megnyilvánulás volt, ami a felperes személyiségi jogának, az emberi méltóságából fakadó becsületének sérelmét jelenti. Hivatkozott rá, hogy a tetteges becsületsértés vétsége védett jogi tárgyát és elkövetési magatartását illetően is relevanciával bír a sérelemdíj megállapítása körében. A büntetőjog a másik ember leköpését egyértelműen a más személy becsületének, emberi méltóságának oly mértékű megsértésének tekinti, mely a büntetőjogi felelősséget is maga után vonja. A tetteges becsületsértés jellegéből álláspontja szerint okkal következik, hogy ha valaki sérelmére tetteges becsületsértést valósítanak meg, azzal egyidejűleg a személyiségi jogait, a becsületét is megsérti. A sérelemdíj mértékének megállapításánál kérte figyelembe venni, hogy kis vidéki közösségben elterjedt a felperes leköpésének híre, aminek oka, hogy mások is látták a sajnálatos eseményeket. Mindez, illetve, hogy az eseményeket folyamatosan visszahallja a felperes, súlyos hátrányt jelent neki a kis közösségben és komoly lelki stresszt okoz rá a mai napig, azt is figyelembevée, hogy közeli hozzátartozója követte el sérelmére a jogsértést. A bűncselekmény a Btk. meghatározása szerint is társadalomra veszélyes cselekmény. Mivel a felperes személyiségi jogainak sérelmére egyúttal bűncselekmény elkövetésével került sor, álláspontja szerint jelentősen növeli a jogsértés súlyát.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a kereset megalapozatlan, és a kért összeg rendkívüli mértékben eltúlzott. Hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság jogerős ítélete alapján a személye alacsony mértékben veszélyes a társadalomra, és az elkövetett cselekmény tárgyi súlya is alacsony, amelynek kiemelt jelentősége van a sérelemdíj iránti igény szempontjából. A büntető ítéletek egyértelműen rögzítik, hogy egymás szidalmazása történt, amely egyértelműen utal a kölcsönösségre. A felperes más személyek előtt őt szidalmazta, ez a közrehatás nem hagyható figyelmen kívül a sérelemdíj szempontjából sem. Ezért kérte annak figyelembevételét, hogy a leköpést szóváltás előzte meg, mely során a felperes is szidalmazta őt. Hivatkozott rá, hogy az a településen köztudomású, hogy megromlott a kapcsolatuk, amelyet számos bírósági eljárás is tükröz. A településen minden ember tud arról, hogy egymással milyen haragos viszonyban állnak, ezért elképzelhetetlen, hogy a hozzátartozói viszonyuk miatt okozott nagyobb megaláztatást a felperesnek, mintha egy teljesen idegennel történt volna az incidens. A büntetőeljáráásban tanúként meghallgatott személyek közül egy sem N.i lakos, tehát a településen tőlük biztosan nem ment híre az állítólagos esetnek. A felperes életvitelszerűen nem él a településen, egy budapesti ingatlan szolgál lakóhelyéül, így bármilyen, a közösségben való életében sérelmet okozó kijelentése teljesen életszerűtlen és megalapozatlan. Előadta, hogy a büntető ítélet alapján tudomásul veszi, hogy a felperesre irányuló köpés tényét nem teheti vitássá, de változatlanul fenntartja, hogy nem a felperesre, hanem a földre köpött. Álláspontja szerint jelen perben jelentősége van annak, hogy a köpés hol érte felperest, pontosan hova irányult, és hagyott-e nyomot. Álláspontja szerint köztudomású, hogy ha valakit arcon köpnek, amely

nyomot is hagy, az sokkal nagyobb sérelem, mint jelen esetben, amikor még az sem bizonyított, hogy a felső testen hol érte a felperest a leköpés. Az elsőfokú ítélet rögzítette, hogy a telefonon bemutatott fényképfelvételek alapján nem látszik a szemüvegen nedvesség, amelyből két dolog következhet: a köpés nem nyak fölött érte a felperest vagy a köpés egyáltalán nem is hagyott nyomot, mert a levegőben szétporladt. Ezek a körülmények befolyásolják a felperest ért állított sérelmet. Így az legfeljebb minimális, csekély jelentőségű sérelmet okozhatott az alperes szerint. Kérte alperesi tanú meghallgatását annak bizonyítására, hogy a felperes nem N.i lakos, a környéken köztudomású tény a peres felek közötti haragos viszony, további nyilatkozni tud a felperesnek az incidens során való közrehatásáról, valamint hogy a leköpés hol érte felperest. Hivatkozott rá, hogy a felperes állítását semmilyen módon nem igazolta, csak állítja, hogy ebből folyamatos sérelme származik. Álláspontja szerint a felperes sérelemdíj iránti igénye hihetetlenül eltúlzott. Ezek alapján elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a sérelemdíj összegének minimális összegre történő csökkentését kérte. Hivatkozott a jövedelmi, vagyoni viszonyaira.

[5] A felperes nyilatkozatában előadta, hogy a felperes N. településen nőtt fel, ami kis lélekszámú és sokan ismerik a peres feleket, melynek egyenes következménye, hogy a megalázó cselekmény híre elterjedt, amiatt a felperes megalázottsága jóval jelentősebb. Az a köztudomású tény is súlyosbítja az esetet, hogy az alperes korábban és jelenleg is helyi közhivatalt visel, képviselő-testületi tag N. Önkormányzatában. Így az alperes cselekménye még nagyobb súllyal alázta meg a felperest a kis lélekszámú közösség előtt.

[6] Az alperes észrevételében hivatkozott rá, hogy az eset semmilyen módon nem terjedt el a településen, ezt csak a felperes állítja. A felperes nem is fordul meg a településen, így még hogyha el is terjedt volna a településen az incidens híre – amely nem így történt – arról nem is lehetne tudomása, hiszen nem tagja a közösségnek. Azt nem tudja értelmezni, hogy a képviselő-testületi tagságának miért lenne bármilyen jelentősége az eset szempontjából. Megalapozatlan annak állítása is, hogy a felperes a közösségben került megalázásra, hiszen az eset magánterületen történt, a peres feleken kívül jelenlévő személyek nem N.i lakosok.

[7] A törvényszék a rendelkezésre álló adatok, előterjesztett bizonyítékok alapján megállapította, hogy a felperes keresete az alábbiak szerint részben alapos.

[8] A Gyp. 2. § (1) bekezdése alapján gyorsított perben az a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránti igény érvényesíthető, amely esetében a bíróság jogerősen megállapította a bűncselekmény elkövetését, és nem került sor polgári jogi igény megítélésére, továbbá polgári per megindítására.

[9] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:52. § alapján, akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért.

A (2) bekezdés alapján a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani.

A Ptk. 2: 45 § (1) bekezdése alapján a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezés módjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

[10] Azt az alperes is tudomásul vette, hogy a büntető ítélet alapján a felperesre irányuló köpés tényét nem teheti vitássá.

[11] A büntetőbíróság ítéletében bűnösnek mondta ki az alperest becsületsértés vétségében. A jogerős döntés megállapította, hogy az alperes milyen cselekményt követett el – leköpte a

magánvádlót, mely köpés a magánvádló felső testét elérte - és hogy ez a felperes becsületét megsértette. A polgári perben ezzel ellentétes döntés meghozatalára nincs lehetőség, mert annak megállapítása, hogy az alperes által elkövetett cselekmény nem sérti a felperes becsületét, ellentétben állna a jogerősen befejezett büntetőügyben keletkezett határozattal, azaz tartalmilag azt állapítaná meg, hogy az alperes nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

[12] Egy személy mások előtt történő leköpése megalázó, lealacsonyító cselekmény, az kifejezetten a sérelmet szenvedett személye ellen irányul, az érintett személyt emberi mivoltában alázza meg, így az alperes cselekménye sértette a felperes emberi méltóságát is. Ezek alapján a törvényszék megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes emberi méltósághoz és becsülethez való személyiségi jogát.

[13] Annak a sérelemdíj mértéke szempontjából nincs jelentősége, hogy a felperest a felsőtestén pontosan hol érte a köpés, önmagában a felperes felé irányuló köpés megvalósítja a megalázó, emberi méltóságot és becsületet sértő cselekményt. Ugyanakkor azt is figyelembe vette a törvényszék, hogy a személyiségi jogot sértő cselekményt nem N. községben, nem N. községbeli emberek előtt követte el az alperes, így arról közvetlenül nem szereztek tudomást a község lakói. Azt a felperes sem vitatta, hogy ténylegesen nem lakik N. községben, így az nem állapítható meg, hogy a kis közösségben ez súlyos hátrányt jelentene a felperesnek, illetve hogy az eseményeket folyamatosan visszahallaná. A törvényszék nem vette figyelembe a jogsértés súlyát növelő tényezőként, hogy a személyiségi jogot sértő cselekményt bűncselekménnyel követte el az alperes, figyelemmel arra, hogy a bűncselekmény elkövetéséért már megrovásban részesült, így az kétszeresen kerülne értékelésre. Azt sem vette figyelembe a jogsértés súlyának értékelésekor, hogy az alperes képviselőtestületi tag, ugyanis az elkövetett jogsértő cselekmény nem áll semmilyen összefüggésben az alperes képviselői tisztségével. A sérelemdíj mértékének megállapítása körében nagy súllyal értékelte a törvényszék, hogy az alperes a jogsértő cselekményt a testvérével szemben követte el, függetlenül attól, hogy köztük haragos viszony áll -e fenn, továbbá hogy azt az alperes a felperes munkatársai előtt követte el. Az a körülmény, hogy a leköpést megelőzően kölcsönös szóváltás alakult ki a felperes és alperes között, nem indokolja a megalázó cselekmény elkövetését és annak megítélését nem enyhíti. A sérelemdíj mértékének meghatározása körében pedig az alperes személyi, vagyoni viszonyai nem értékelhetők.

Ezek alapján a törvényszék a fent részletezett, elszenvedett hátrányokkal arányban álló sérelemdíj összegét mérlegeléssel kétszázezer forintban állapította meg

[14] A per érdemi elbírálásához nem volt szükséges annak vizsgálata, hogy a felperest pontosan hol érte a köpés, azt pedig a felperes sem vitatta érdemben, hogy nem N. községben lakik. Azt már a büntető ítélet is tartalmazza, hogy a felperes és alperes között haragos a viszony, illetve hogy szóváltás volt köztük a köpés előtt. Erre figyelemmel a törvényszék alperesi tanúkénti meghallgatására irányuló bizonyítási indítványt, mint szükségtelent elutasította.

[15] A Ptk. 6:532. § alapján a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, erre tekintettel a bíróság a személyiségi jogi sérelem bekövetkezésének időpontját figyelembe véve kötelezte az alperest a késedelmi kamat megfizetésére a Ptk. 6:48. § alapján.

[16] Tekintettel arra, hogy a felperes a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdése alapján perköltséget nem számított fel, a törvényszék úgy rendelkezett, hogy felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

[17] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdés és 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján számított, a tárgyi költségfeljegyzési jog alapján feljegyzett

illetékből a pernyertesség-pervesztesség 25-75 %-os arányára figyelemmel a felperes köteles megfizetni 36.000.- Ft-ot, míg az alperes 12.000.- Ft-ot.

[18] Tájékoztatja a törvényszék a felperest és alperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé. Az illetéket további külön felhívás nélkül a törvényszék előírása alapján kell megfizetni. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[19] Az ítélet elleni fellebbezés lehetősége a Pp. 365. § (2) bekezdésén, a tárgyaláson kívüli elbírálás a 2020. évi LXX. törvény 11. § (5) bekezdésén alapul.

[20] A jogi képviselő ellátása érdekében a jogi képvisellel nem rendelkező fél a Pp. 75. § (1) bekezdése a) pontja szerint ügyvédet vagy ügyvédi irodát hatalmazhat meg, illetve amennyiben a jövedelmi, vagyoni viszonyai alapján annak feltételei fennállnak, a lakóhelye szerint illetékes kormányhivatalnál működő jogi segítségnyújtó szolgálattól pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezését kérheti támogatásként, a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 11. §, 22. § és 52. § szerint.

Balassagyarmat, 2024. május 3.

dr. Barsi Ildikó s.k.
bíró